

§ 12**Slutrapport från utredning av servicehus**

Yttrande till kommunstyrelsen

000270-2017

Beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Äldreförvaltningen har genomfört en utredning av servicehus. Ett uppdrag har varit att förtydliga målgruppen för servicehusboende. Förslaget är att målgruppen ska omfatta äldre som har behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov i kombination med t.ex. oro/otrygghet och hög ålder. Andra förslag som presenteras är bland annat vilken gemensam service som bör finnas på servicehusen för att passa målgruppen, införande av valfrihet och en central köhantering av servicehusen på samma sätt som idag finns för vård- och omsorgsboende. Även ett nytt ersättningsystem med timersättning och en enhetlig grundersättning föreslås.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak bakom utredningens förslag. Förvaltningen ser gärna att målgruppen för servicehus förtydligas ytterligare gällande personer med demensdiagnos som önskar flytta till servicehus. Förvaltningen anser att för äldre med demensdiagnos är vård- och omsorgsboende adekvat boendeform. Kvarboendeprincipen ska gälla för de personer som redan bor på servicehus.

Servicehusen är en gemensam resurs för staden. Alla stadsdelsnämnder har inte servicehus. Det är därför viktigt att antalet servicehus anpassas efter behov och efterfrågan så stadsdelsnämnderna inte får kostnader för tomgångshyror. Det är även viktigt att regelverket och förslagen om bland annat en enhetlig grundersättning täcker de kostnader för behoven som målgruppen har för att garantera god och säker vård och omsorg. Förvaltningen anser att det är viktigt med en kostnadsanalys innan

ett nytt ersättningssystem enligt förslagen införs för att se hur det påverkar servicehusens ekonomi.

Handlingar i ärendet

- HL 2017/270-4 (Godkänd - R 1) Tjut Slutrapport från utredning av servicehus
- 000270-1-2017 Remissbrev - Slutrapport från utredning av servicehus
- 000270-2-2017 Remissunderlag Bilaga 1 - Slutrapport från utredning av servicehus
- HL 2017/270-3 Remissunderlag Bilaga 2- Slutrapport från utredning av servicehus

Förslag till beslut

Jessica Jorntun m.fl. (MP), Eva Fagerhem m.fl. (S), Carita Stenbacka Tenezakis (V) och Lars Svärd (M) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Abit Dundar m.fl. (L) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Abit Dundar m.fl. (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"Att som svar på remissen anföra följande.

Liberalerna anser att servicehus är en värdefull boendeform som rätt använd ger en trygghets- och servicenivå för äldre som gör att de får ett friskare åldrande och kan skjuta upp flytt till ett boende med heldygnsomsorg. Vi ser att det är betydligt fler äldre som vill bo på servicehus än som beviljas plats. Därför vill vi att alla över 85 år som så vill ska få plats på servicehus.

Skulle de kriterier för beviljande av servicehus som utredningen föreslår verkligen gälla fullt ut så skulle sannolikt många av de som idag får avslag på sin ansökan om servicehus få plats. Men tyvärr ser vi att många gamla, ensamma och otrygga stockholmare inte får flytta till ett servicehus eller vård- och omsorgsboende, fast de vill

och behöver. Även av den anledningen vill vi se en rätt till servicehus från 85 års ålder.

Vi skulle vilja att begreppet ”ofrivillig ensamhet” definierades närmare. Det är inte ett begrepp som används i dagens riktlinjer. Det måste vara individen som avgör om ensamhet är ofrivillig eller inte: en person som är ensam, som känner sig isolerad och som behöver flytta till ett boende med större gemenskap ska inte få känslan av isolering underkänd för att ensamheten inte är tillräckligt ”ofrivillig”.

Vi vill också starkt framhäva vikten av att begreppet ”behov av hemtjänst för ens omvårdnadsbehov” inte får en alltför snäv tolkning. Vi påminner också om att kriteriet är ”behov av hemtjänst”, inte att hemtjänst tidigare har beviljats, och att servicehus måste kunna beviljas sökande som befinner sig i behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov, även om man inte tidigare kommit i kontakt med hemtjänsten. Kvarboendepincipen får inte innebära att man alltid börjar med att sätta in hemtjänst och avvaktar med boende, även i fall där det redan står klart att den äldre behöver flytta.

Det finns viktiga delar av utredningen som vi välkomnar. Att man nu föreslår införandet av ett valfrihetssystem med gemensam kö är någonting som vi har krävt sedan tidigare. Det är också bra att man förtydligar vad ett servicehus bör innehålla. Vi vill i det avseendet lyfta fram vikten av att aktiviteter och social samvaro erbjuds året om, och i synnerhet i samband med storhelger och på sommaren.

Vi välkomnar även att staden eftersträvar mindre enheter som känns mer som hem och mindre som institutioner. Det får inte tas till intäkt för att minska antalet platser genom att lägga ner stora servicehus utan att skapa nya, mindre enheter.

Servicehusen är värdefulla, i synnerhet eftersom det än så länge saknas fullgoda alternativ. För att intentionerna bakom utredningen ska bli verklighet krävs det politisk vilja att stå upp för äldres möjligheter att kunna få flytta till ett tryggt boende, att kvarboende ska vara en möjlighet men inte ett tvång, och att även servicehusen inkluderas i den stora om- och utbyggnad av Stockholms äldreomsorg som väntar under de kommande årtiondena."